

II

(Icke-lagstiftningsakter)

BESLUT

KOMMISSIONENS GENOMFÖRANDEBESLUT (EU) 2018/1192

av den 11 juli 2018

om aktivering av förstärkt övervakning för Grekland

[delgivet med nr C(2018) 4495]

(Endast den grekiska texten är giltig)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet ⁽¹⁾, särskilt artikel 2.1, och

av följande skäl:

- (1) Grekland har sedan 2010 erhållit ekonomiskt stöd från medlemsstaterna i euroområdet. Som specifikt stöd för det första makroekonomiska anpassningsprogrammet mellan maj 2010 och december 2011 mottog Grekland 52 900 miljoner euro i bilaterala lån från medlemsstater som har euron som valuta, som kommissionen lägger samman inom ramen för lånefaciliteten till förmån för Grekland. Till stöd för det andra makroekonomiska anpassningsprogrammet, mellan mars 2012 och februari 2015, mottog Grekland ytterligare lån från Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten på 130 900 miljoner euro ⁽²⁾. Mellan augusti 2015 och juni 2018 mottog Grekland ett ytterligare belopp på 59 900 miljoner euro ⁽³⁾ i form av lån från Europeiska stabilitetsmekanismen. Totalt uppgår Greklands skulder till medlemsstaterna i euroområdet, den Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten och Europeiska stabilitetsmekanismen till ett sammanlagt belopp av 243 700 miljoner euro. Utöver stöd för det första och det andra ekonomiska anpassningsprogrammet mottog Grekland också ekonomiskt stöd från Internationella valutafonden på 32 100 miljoner euro.
- (2) Europeiska stabilitetsmekanismens finansiella stöd kommer att upphöra den 20 augusti 2018.
- (3) De politiska villkoren för ekonomiskt stöd från Europeiska stabilitetsmekanismen har fastställts i rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544 ⁽⁴⁾, som senare ändrades genom rådets genomförandebeslut (EU) 2017/1226 ⁽⁵⁾. Villkoren beskrevs närmare i Europeiska stabilitetsmekanismens samförståndsavtal om särskilda ekonomiska och politiska villkor (nedan kallat *samförståndsavtalet*) som undertecknades av kommissionen på Europeiska stabilitetsmekanismens vägnar, och av Grekland den 19 augusti 2015 och dess fyra ändringsförslag.
- (4) Inom ramen för Europeiska stabilitetsmekanismens ekonomiska stöd har Grekland genomfört ett stort antal reformer som omfattar många olika politikområden, såsom i) finanspolitisk hållbarhet, ii) finansiell stabilitet,

⁽¹⁾ EUT L 140, 27.5.2013, s. 1.

⁽²⁾ Exklusive EFSF-obligationer till ett värde av 10 900 miljoner euro som överfördes till Hellenic Financial Stability Facility i mars 2012 och som återbördades i februari 2015.

⁽³⁾ Exklusive 2 000 miljoner euro i lån för att rekapitalisera bankerna och som återbetalades i februari 2017.

⁽⁴⁾ Rådets genomförandebeslut (EU) 2016/544 av den 19 augusti 2016 om godkännande av det makroekonomiska anpassningsprogrammet för Grekland (2015/1411) (EUT L 91, 7.4.2016, s. 27).

⁽⁵⁾ Rådets genomförandebeslut (EU) 2017/1226 av den 30 juni 2017 om ändring av genomförandebeslut (EU) 2016/544 om godkännande av det makroekonomiska anpassningsprogrammet för Grekland (2015/1411) (EUT L 174, 7.7.2017, s. 22).

- iii) strukturreformer för att stärka konkurrenskraften och tillväxten samt iv) offentlig förvaltning. På grundval av det betydande antal åtgärder som genomförs inom ramen för programmet bör viktiga institutionella och strukturella reformer fortsätta på medellång sikt för att säkerställa deras genomförande och fullständiga verkan.
- (5) Som ett resultat av de åtgärder som vidtagits av den grekiska regeringen har obalanserna i budgeten och i de externa flödena i hög grad korrigerats. Saldot i de offentliga finanserna var positivt under 2016 och 2017 och Grekland är på rätt väg att uppfylla målet om ett primärt överskott på 3,5 % av BNP 2018 och på medellång sikt. Den externa nettoutlåningen blev positiv under 2015 och uppvisade därefter endast små underskott. Ekonomin har börjat återhämta sig, med en tillväxt på 1,4 % 2017, och arbetslösheten är på väg nedåt. Grekland har förbättrat sin ranking vad gäller de strukturella komponenterna i de ledande resultatindikatorerna för jämförbart land.
- (6) Trots reformen har Grekland fortsatt betydande återstående obalanser och sårbarheter. Såsom också har noterats i kommissionens rapport om förvarningsmekanismen 2018 (utarbetad i enlighet med artiklarna 3 och 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011⁽¹⁾), står Grekland särskilt inför följande problem. Efter en topp på 180,8 % av BNP i slutet av 2016 låg den offentliga skulden på 178,6 % av BNP i slutet av 2017, den högsta nivån i unionen. Nettoställningen mot omvärlden på nära – 140 % av BNP under 2016 är också fortsatt mycket hög. Trots att bytesbalansen närmar sig jämvikt är den fortfarande otillräcklig för att stödja en minskning av den stora nettoställningen mot omvärlden i en tillfredsställande takt till betryggande nivåer. Även om arbetslösheten minskade från toppnivån på 27,9 % under 2013 låg den fortfarande på 20,1 % i mars 2018. Långtidsarbetslösheten (15,3 % i slutet av 2017) och ungdomsarbetslösheten (43,8 % i mars 2018) är fortfarande mycket hög. Företagsklimatet behöver fortfarande förbättras avsevärt eftersom Grekland fortfarande ligger långt efter högpresterande länder på flera områden i de strukturella delarna av ledande komparativa ekonomiska resultatindikatorer (t.ex. avtalsefterlevnad, registrering av egendom, insolvensförfaranden, osv.).
- (7) Även om banksektorn är tillräckligt kapitaliserad står den inför fortsatta problem som sammanhänger med låg lönsamhet och ett stort bestånd av nödlidande exponeringar. Fortsatt starka förbindelser med staten kvarstår. I slutet av mars 2018 var beståndet av nödlidande exponeringar fortfarande mycket högt: 92,4 miljarder euro eller 48,5 % av sammanlagda exponeringar i balansräkningen. Grekland har antagit viktig lagstiftning inom ramen för Europeiska stabilitetsmekanismens ekonomiska stöd för att underlätta sanering av bankernas balansräkningar, men fortsatta ansträngningar kommer att behövas för att reducera andelen nödlidande exponeringar till hållbara nivåer och göra det möjligt för finansinstituten att alltid uppfylla sina förmedlings- och riskhanteringsfunktioner. En färdplan för kapitalkontrollslättnader finns dessutom i syfte att återställa insättarnas förtroende. Även om vissa kapitalkontroller har lättats bör det fortsatta arbetet bedrivas på grundval av överenskomna riktmärken.
- (8) Efter att ha varit avskuret från upplåning på finansmarknaderna sedan 2010 fick Grekland åter tillgång till marknaden genom emissioner av statsobligationer från och med juli 2017. Bland episoder av volatilitet på finansmarknaderna ligger de grekiska statsobligationernas avkastning fortfarande på höga nivåer i förhållande till andra medlemsstater i euroområdet och Greklands lånevillkor är fortfarande instabila mot bakgrund av externa ekonomiska risker. Ytterligare insatser måste därför göras för att säkerställa kontinuerlig och stabil marknadstillgång för statspapper.
- (9) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att Grekland fortsatt står inför risker avseende den finansiella stabiliteten som, om de förverkligas, skulle kunna medföra negativa spridningseffekter för andra medlemsstater i euroområdet. Om eventuella spridningseffekter förverkligas kan de uppstå indirekt genom att påverka investerarnas förtroende och därmed refinansieringskostnaderna för banker och statspapper i andra medlemsstater i euroområdet.
- (10) Den 22 juni 2018 enades Eurogruppen politiskt om att genomföra ytterligare åtgärder för att säkerställa en hållbar skuldsättning. Grekland har en hög offentlig skuld som uppgick till 178,6 % av BNP i slutet av 2017. Grekland har redan mottagit ett generöst ekonomiskt stöd från europeiska partner på förmånliga villkor och särskilda åtgärder för att göra skuldsättningen mer hållbar antogs 2012 och ännu en gång av Europeiska stabilitetsmekanismen 2017. I analysen av den offentliga skuldsättningens hållbarhet från juni 2018 som utarbetats av kommissionen i samverkan med Europeiska centralbanken och i samarbete med Europeiska stabilitetsmekanismen, konstateras att det i avsaknad av ytterligare åtgärder fanns betydande risker för skuldållbarheten, eftersom Greklands bruttofinansieringsbehov beräknades öka till över 20 % av BNP på lång sikt, ett tröskelvärde som fastställs av Eurogruppen som ett riktmärke mot vilket riskerna för skuldernas hållbarhet skulle bedömas. De åtgärder som Eurogruppen enades om den 22 juni 2018 på grundval av detta omfattar en utvidgning av de vägda genomsnittliga löptiderna med ytterligare 10 år, anstånd med ränta och amorteringar

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

med ytterligare 10 år samt genomförande av övriga skuldåtgärder. I kombination med en utbetalning på 15 000 miljoner euro genom vilken den likvida reserven beräknas täcka finansieringsbehoven för statspapper under cirka 22 månader efter det att programmet har avslutats, förväntas dessa åtgärder enligt kommissionens grundscenario vara tillräckliga för att säkerställa en hållbar skuldsättning och se till att bruttofinansieringsbehovet ligger kvar under 20 % av BNP fram till 2060. I ett negativt scenario skulle de åtgärder på medellång sikt som Eurogruppen enades om ge ett positivt bidrag till hållbar skuldsättning för en viss tid och säkerställa att bruttofinansieringsbehoven ligger under de fastställda tröskelvärdena fram till 2036. Eurogruppen enades om att i slutet av den europeiska finansiella stabiliseringsfacilitetens amorteringsfria period under 2032 se över huruvida ytterligare åtgärder behövs för att säkerställa att de överenskomna bruttofinansieringsbehoven iaktas, förutsatt att Europeiska unionens finanspolitiska ram efterlevs, och att vidta lämpliga åtgärder om så behövs.

- (11) På medellång sikt måste Grekland dock fortsätta att vidta åtgärder för att komma till rätta med källorna eller potentiella källor till svårigheter och genomföra strukturreformer för att främja en stabil och hållbar ekonomisk återhämtning mot bakgrund av de återstående effekterna av flera faktorer. Dessa faktorer omfattar den allvarliga och utdragna lågkonjunkturen under krisen, storleken på Greklands skuldbörda, dess svaga punkter inom finanssektorn, de fortsatt relativt starka inbördes kopplingarna mellan den finansiella sektorn och de offentliga finanserna, bland annat genom statligt ägande, samt risken för spridning av allvarliga spänningar i dessa sektorer till andra medlemsstater samt i euroområdet medlemsstaters exponering mot den grekiska staten.
- (12) För detta ändamål har Grekland gjort ett åtagande i Eurogruppen att fortsätta och slutföra alla viktiga reformer som har antagits enligt Europeiska stabilitetsmekanismens ekonomiska stöd och säkerställa att målen för de viktiga reformer som antagits inom ramen för de ekonomiska stödprogrammen garanteras.
- (13) Grekland har också åtagit sig att genomföra särskilda åtgärder på områdena finanspolitik och finanspolitiska åtgärder, social välfärd, finansiell stabilitet, arbets- och produktmarknader, privatisering och offentlig förvaltning. Dessa särskilda åtgärder, som beskrivs i en bilaga till Eurogruppens uttalande av den 22 juni 2018, kommer att bidra till att ta itu med de potentiella källorna till ekonomiska svårigheter.
- (14) För att ta itu med återstående risker och övervaka de åtaganden som syftar till att åtgärda dessa, förefaller det nödvändigt och lämpligt att sätta Grekland under förstärkt övervakning i enlighet med artikel 2.1 i förordning (EU) nr 472/2013.
- (15) Grekland hördes officiellt, även genom en formell skrivelse skickad den 4 juli 2018, och gavs möjlighet att uttrycka sina synpunkter på kommissionens bedömning. I sitt svar den 6 juli 2018 anslöt sig Grekland till kommissionens bedömning av de ekonomiska utmaningar som landet står inför, vilket är grunden för att aktivera förstärkt övervakning.
- (16) Grekland kommer fortsatt att åtnjuta tekniskt stöd inom stödprogrammet för strukturreformer (som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/825⁽¹⁾) för utformning och genomförande av reformer, inbegripet för fortsättning och slutförande av viktiga reformer i linje med de politiska åtaganden som är föremål för förstärkt övervakning.
- (17) Kommissionen avser att samarbeta nära med Europeiska stabilitetsmekanismen, i samband med systemet för tidig varning, i genomförandet av den förstärkta övervakningen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Grekland ska bli föremål för förstärkt övervakning i enlighet med artikel 2.1 i förordning (EU) nr 472/2013 för en period av sex månader som inleds den 21 augusti 2018.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/825 av den 17 maj 2017 om inrättande av stödprogrammet för strukturreformer för perioden 2017–2020 och om ändring av förordningarna (EU) nr 1303/2013 och (EU) nr 1305/2013 (EUT L 129, 19.5.2017, s. 1).

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Grekland.

Utfärdat i Bryssel den 11 juli 2018.

På kommissionens vägnar
Pierre MOSCOVICI
Ledamot av kommissionen
